

บทที่ 3

วิธีการและรายละเอียดของงานวิจัย

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบกำแพงกันดิน ตลอดจนศึกษาถึงวิธีการก่อสร้างกำแพงกันดินระบบ Secant pile wall
2. ศึกษาและรวบรวมรายละเอียดลำดับขั้นตอนการขุดดินในการก่อสร้าง พร้อมทั้งจัดบันทึกข้อมูล (Detail of Excavation Sequence) รวมถึงการติดตั้งและอัดแรงในค้ำยัน (Preload Strut) ของโครงการก่อสร้างที่ดำเนินการวิจัยโดยละเอียด
3. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการเจาะสำรวจดิน (Soil Investigation) รวมถึงวิธีการทดสอบหาคุณสมบัติต่างๆ ของลักษณะชั้นดิน (Soil Properties) ของโครงการก่อสร้างที่ดำเนินการวิจัย
4. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือวัดในสนาม พร้อมทั้งจัดบันทึกผลอย่างสม่ำเสมอตลอดลำดับขั้นตอนของโครงการก่อสร้างที่ดำเนินการวิจัย ได้แก่
  - เครื่องมือวัดการเคลื่อนตัวทางด้านข้าง (Inclinometer)
  - จุดวัดการทรุดตัวของผิวดินบริเวณก่อสร้าง (Surface Settlement Point)
  - เครื่องมือวัดแรงในค้ำยัน (Pressure Gauge)
5. ทำการวิเคราะห์เพื่อคาดคะเนพฤติกรรมต่างๆ ของกำแพงกันดินระบบ Secant pile wall ด้วยวิธี Finite Element Method โดยใช้โปรแกรม Plaxis ซึ่งใช้ข้อมูลของโครงการก่อสร้างที่ดำเนินการวิจัย
6. นำค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการวัดในสนาม
7. สรุปผลและนำเสนอข้อมูล
8. จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

3.2 รายละเอียดของโครงการที่ดำเนินการศึกษาวิจัย

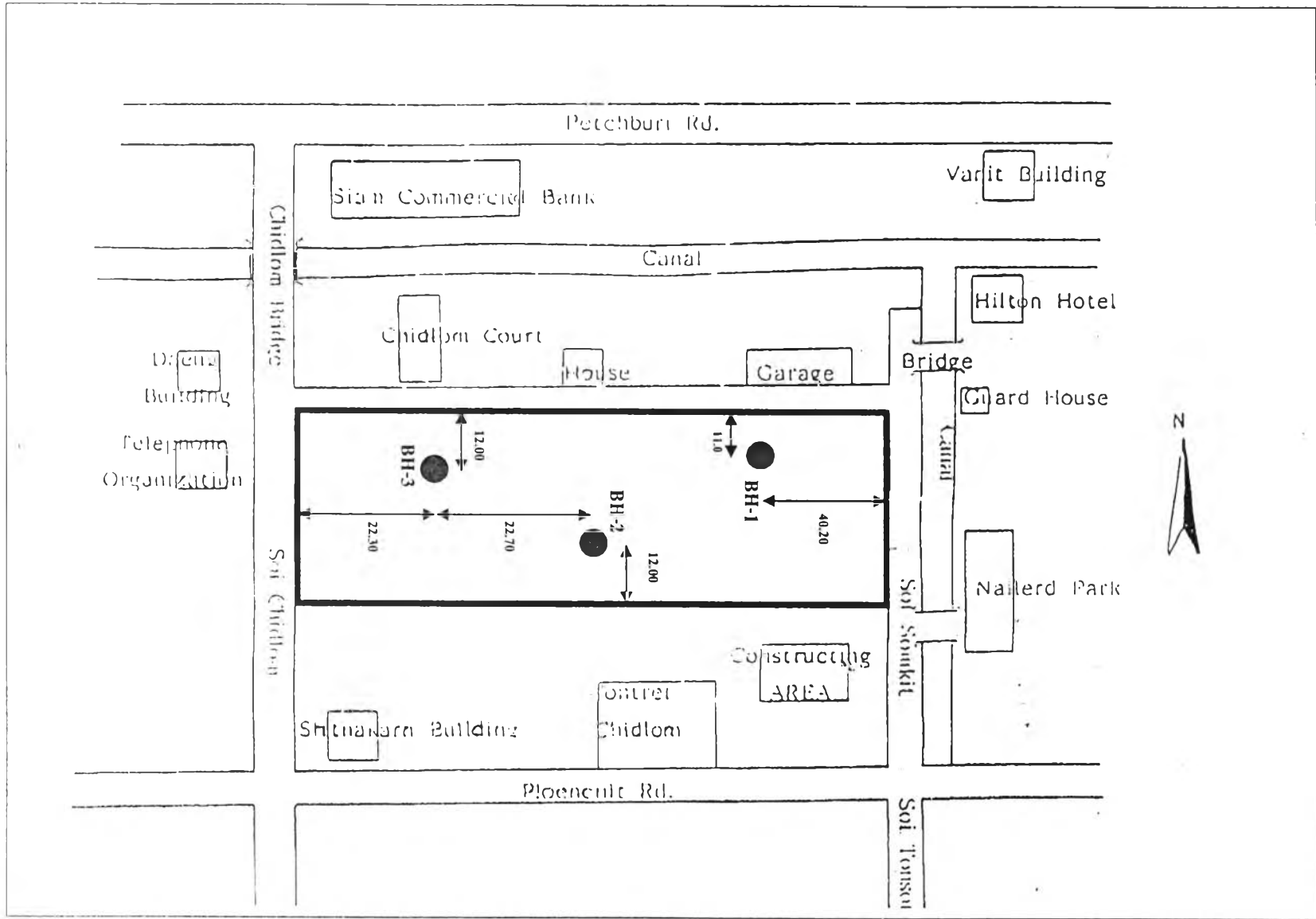
โครงการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย THE PARK CHIDLOM เป็นโครงการก่อสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กแปด โดยที่มีอาคารแรก สูง 125.30 เมตร มีจำนวน 28 ชั้น และ อาคารที่สอง สูง 148.30 เมตร มีจำนวน 35 ชั้น ตั้งอยู่บนถนนชิดลม ในเขตกรุงเทพมหานคร (ดังแสดงในรูปที่ 3.1) โดยพื้นที่ของโครงการก่อสร้างชั้นใต้ดินที่ทำการวิจัยนี้ ถูกล้อมรอบด้วยสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ดังนี้

- (1) ทิศเหนือ (N) : ติดกับซอยสมคิด และ อาคาร Somkid place 10 ชั้น
- (2) ทิศใต้ (S) : ติดกับบ้านพักอาศัย และ อาคารพาณิชย์ 5 ชั้น
- (3) ทิศตะวันออก (E) : ติดกับซอยสมคิด และ คลองส่งน้ำ
- (4) ทิศตะวันตก (W) : ติดกับถนนชิดลม

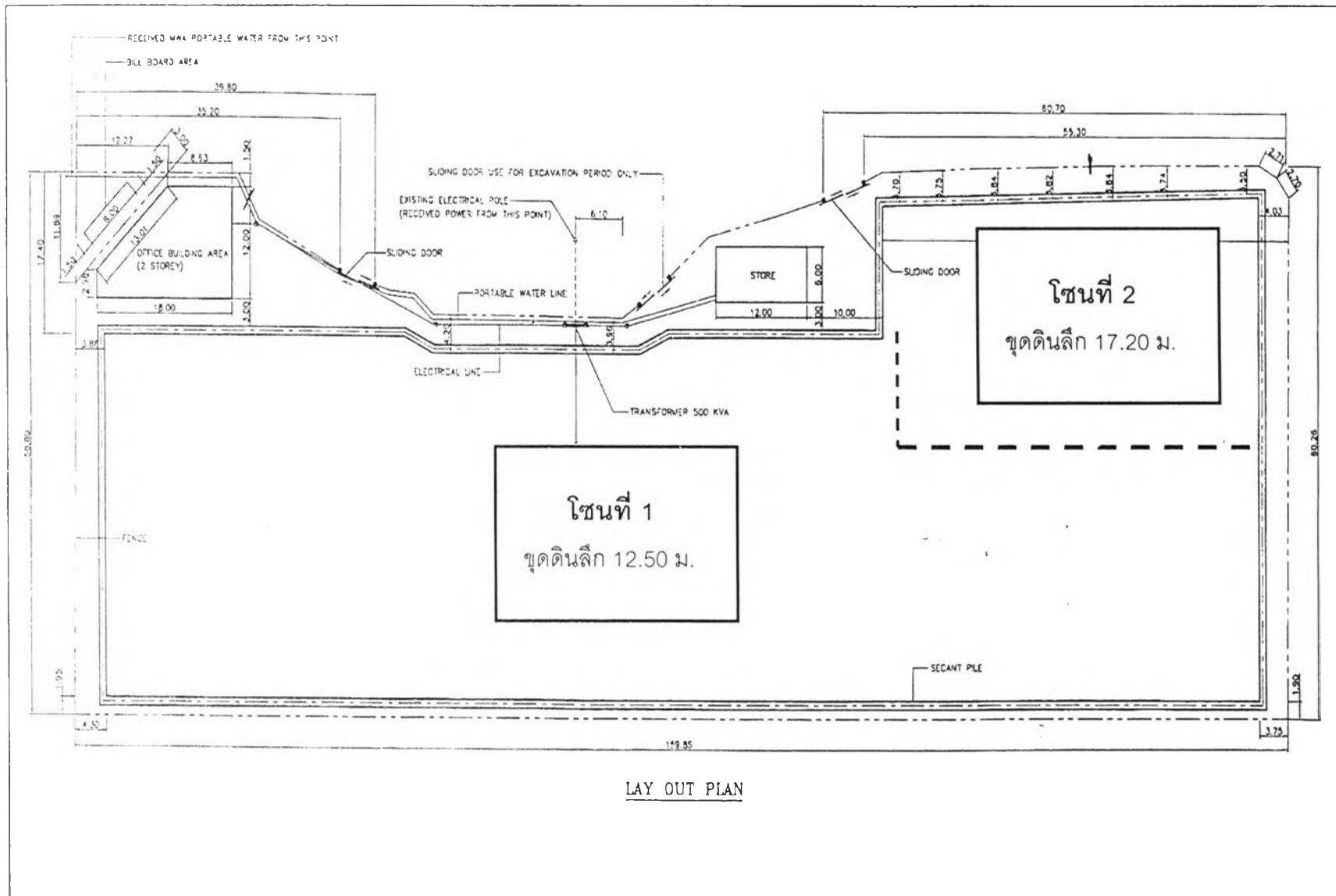

รูปที่ 3.1 โครงการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย
THE PARK CHIDLOM

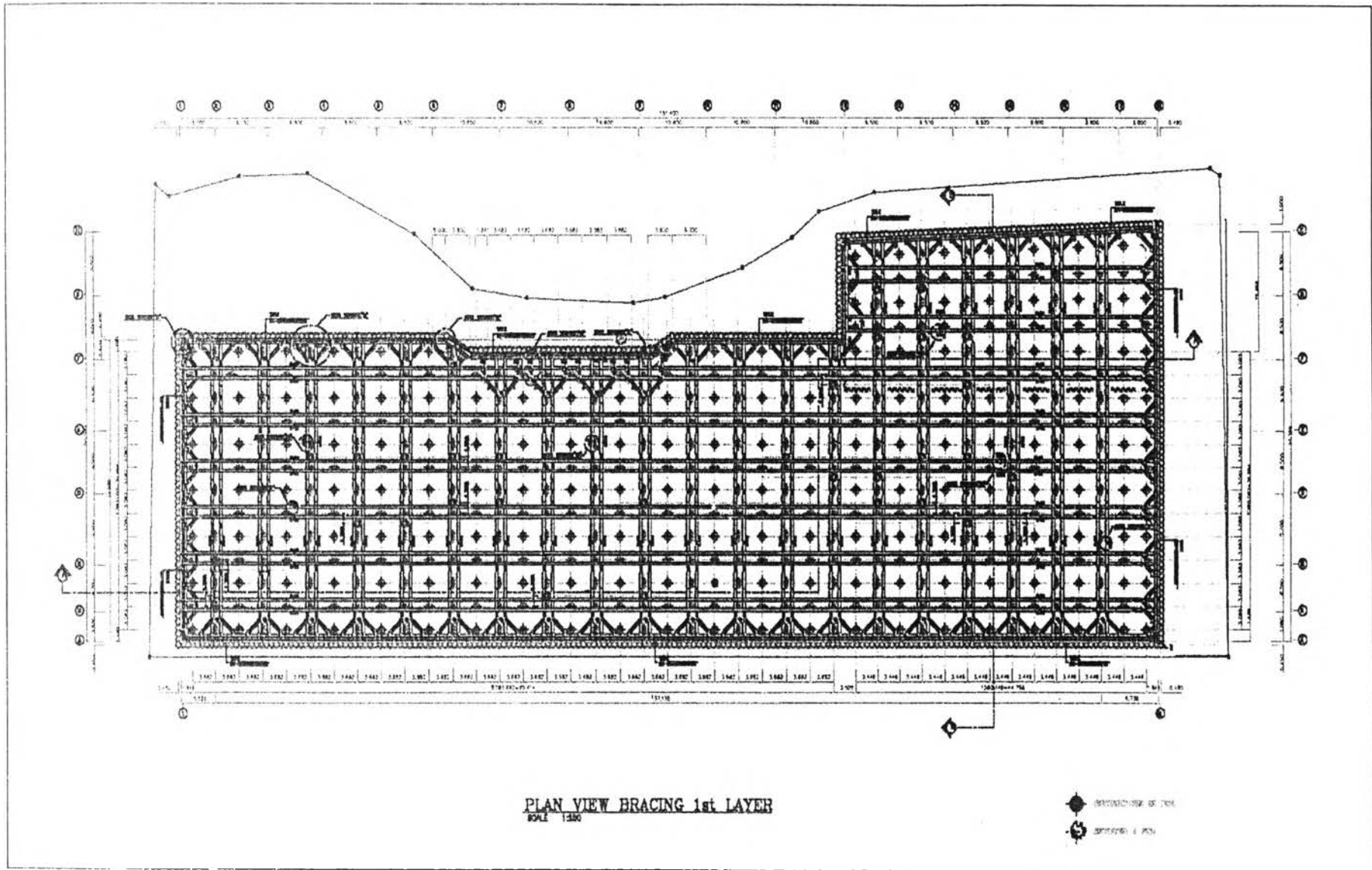
โครงการ THE PARK CHIDLOM นี้ มีขนาดพื้นที่โครงการประมาณ 160×60 เมตร แผนที่ตั้งโครงการและผังบริเวณที่ดำเนินการวิจัย (ดังแสดงในรูปที่ 3.2) ซึ่งได้มีการก่อสร้างชั้นใต้ดินโดยแบ่งเป็นสองโซน คือ โซนแรกมีการขุดดินลึกประมาณ 12.50 เมตร จากระดับดินเดิม มีฐานรากเป็นแบบแผ่ (Mat foundation) หนา 2.50 เมตร และโซนที่สองมีการขุดดินลึกประมาณ 17.20 เมตร ฐานรากเป็นแบบแผ่เช่นกัน หนา 2.50 เมตร (ดังแสดงในรูปที่ 3.3) ทั้งสองโซนมีฐานรากเสาเข็มเจาะขนาดเดียวกัน คือ เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.00 เมตร มีระยะห่างของเสาเข็มศูนย์กลางถึงศูนย์กลาง เท่ากับ 3.682 เมตร (ประมาณ 3 เท่าของขนาดเสาเข็ม) แบบแปลนแสดงการติดตั้งระบบค้ำยันของโครงการ (ดังแสดงในรูปที่ 3.4 ถึง 3.7)

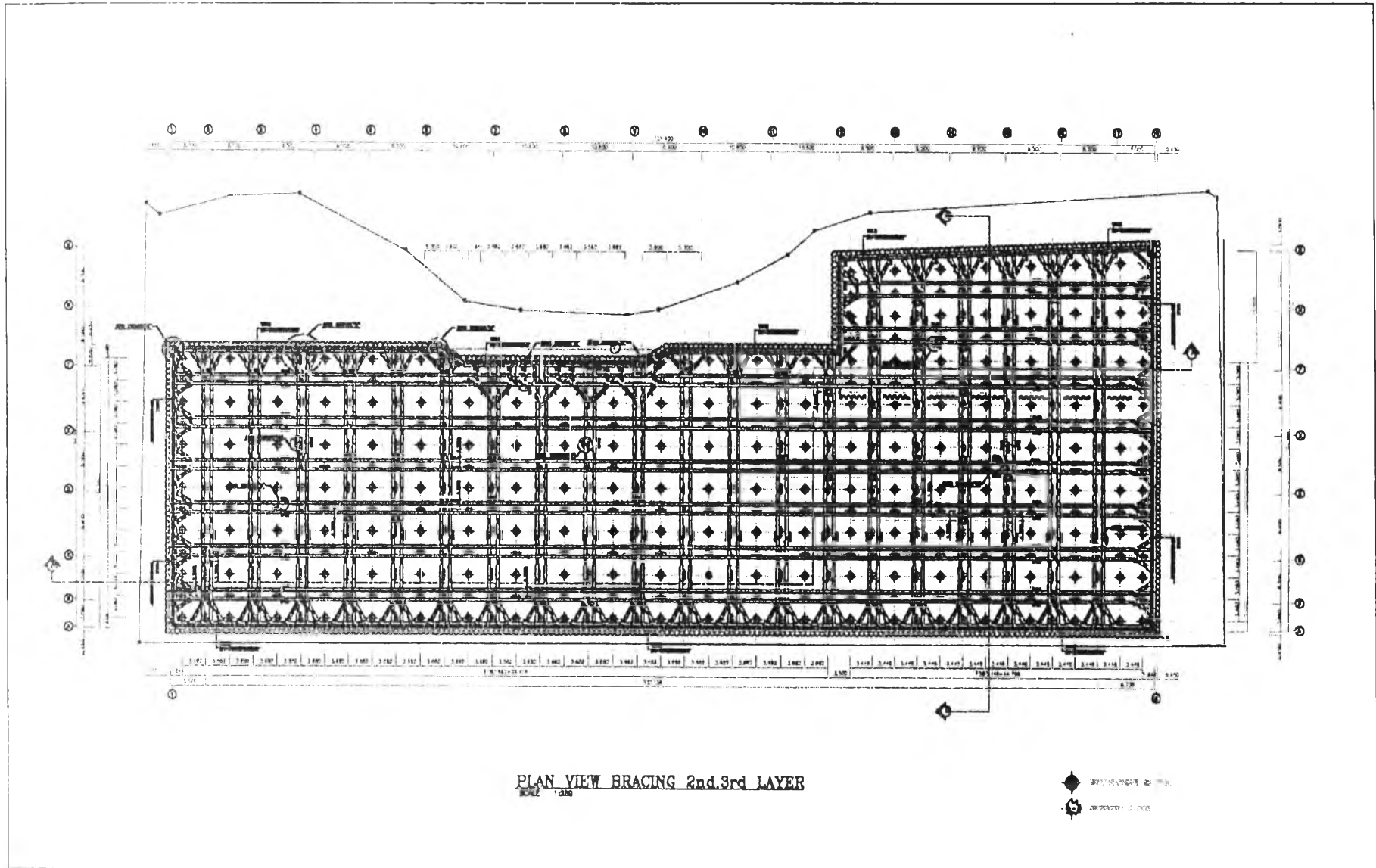
รูปที่ 3.2 แสดงแผนที่ตั้งโครงการ THE PARK CHIDLOM

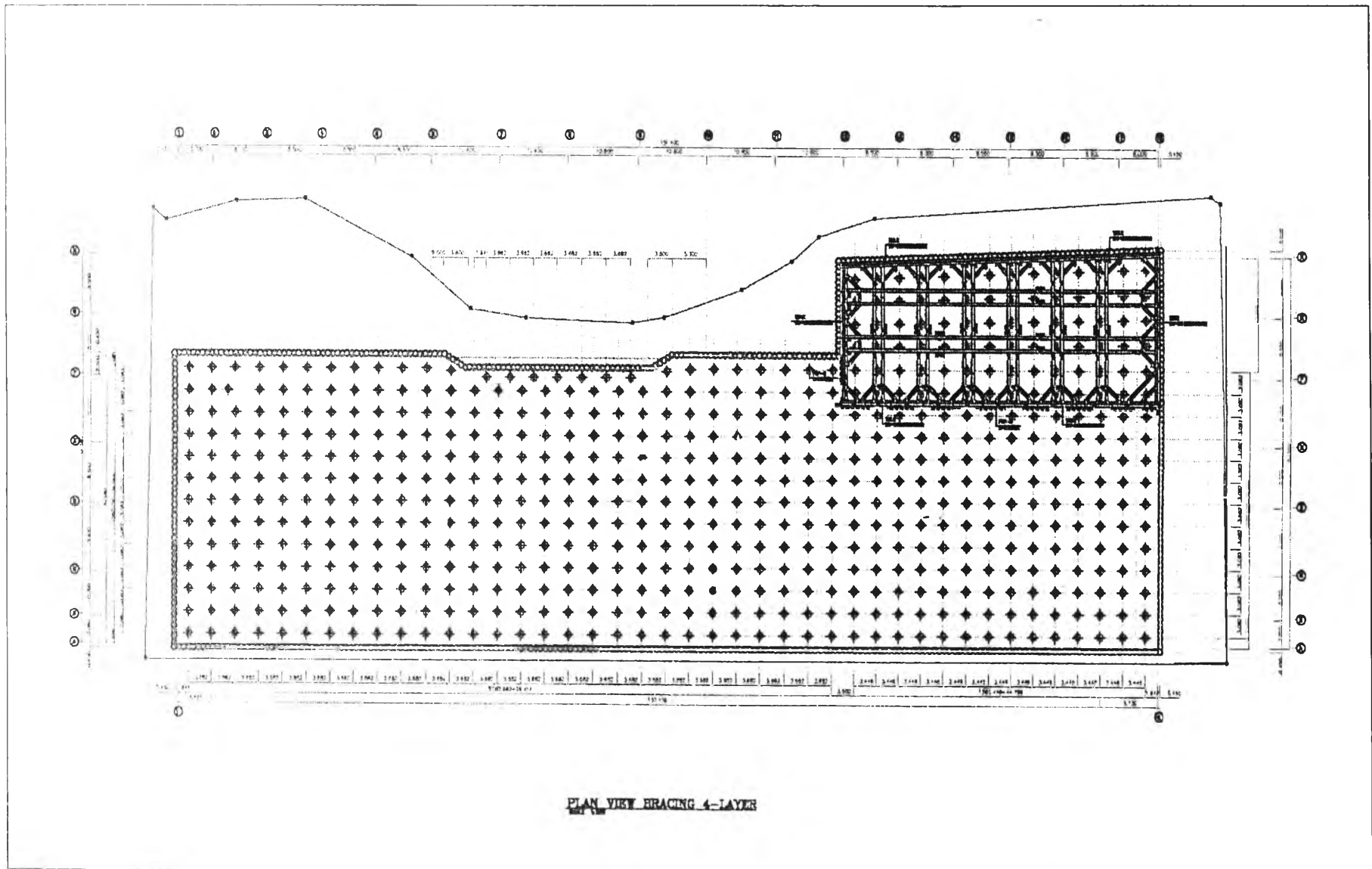
รูปที่ 3.3 แสดงผังบริเวณโครงการ THE PARK CHIDLOM

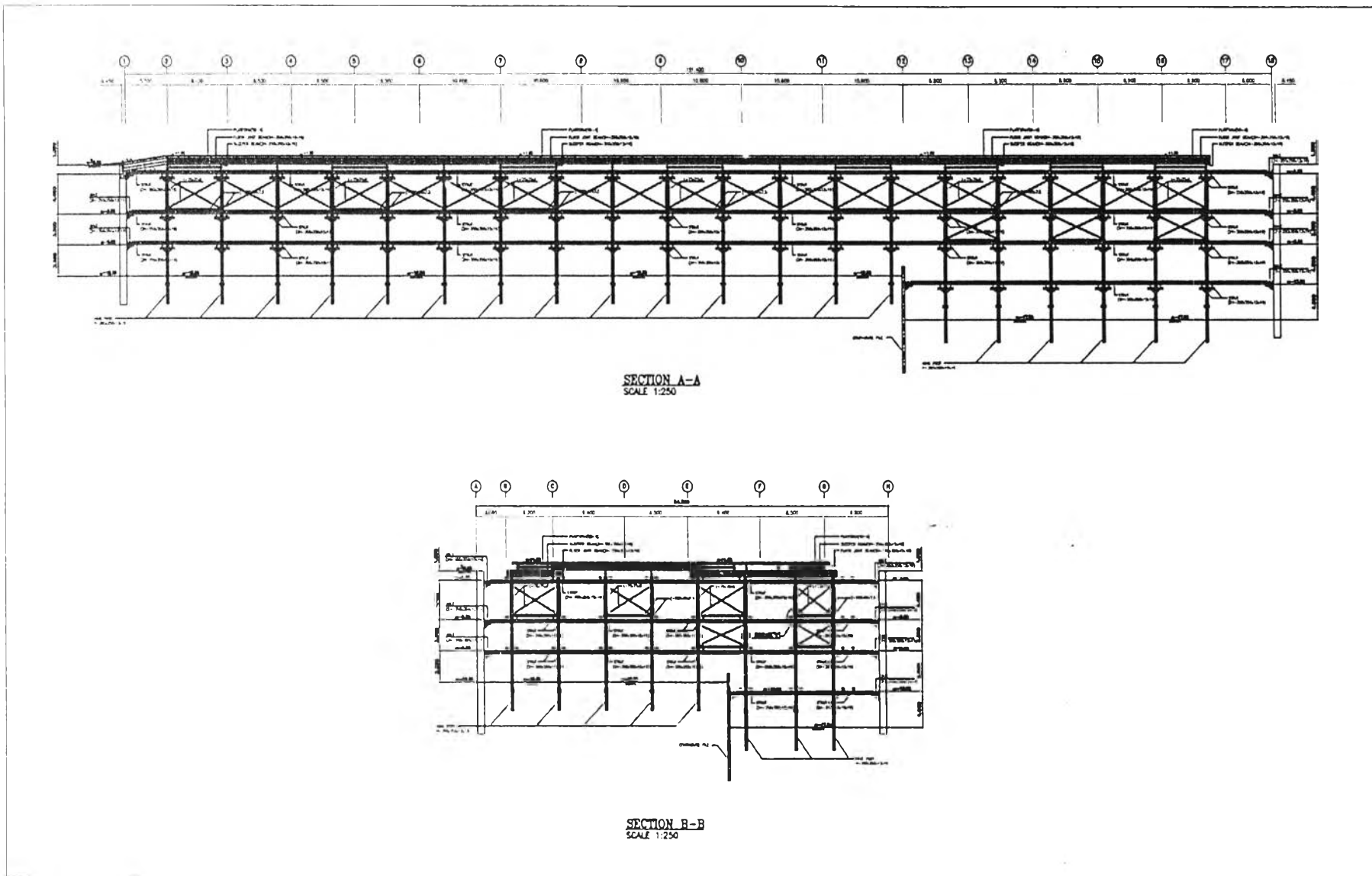
รูปที่ 3.4 แสดงแปลนการติดตั้งค้ำยันชั้นที่ 1

รูปที่ 3.5 แสดงแผนการติดตั้งค้ำยันชั้นที่ 2-3

รูปที่ 3.6 แสดงแผนการติดตั้งค้ำยันชั้นที่ 4

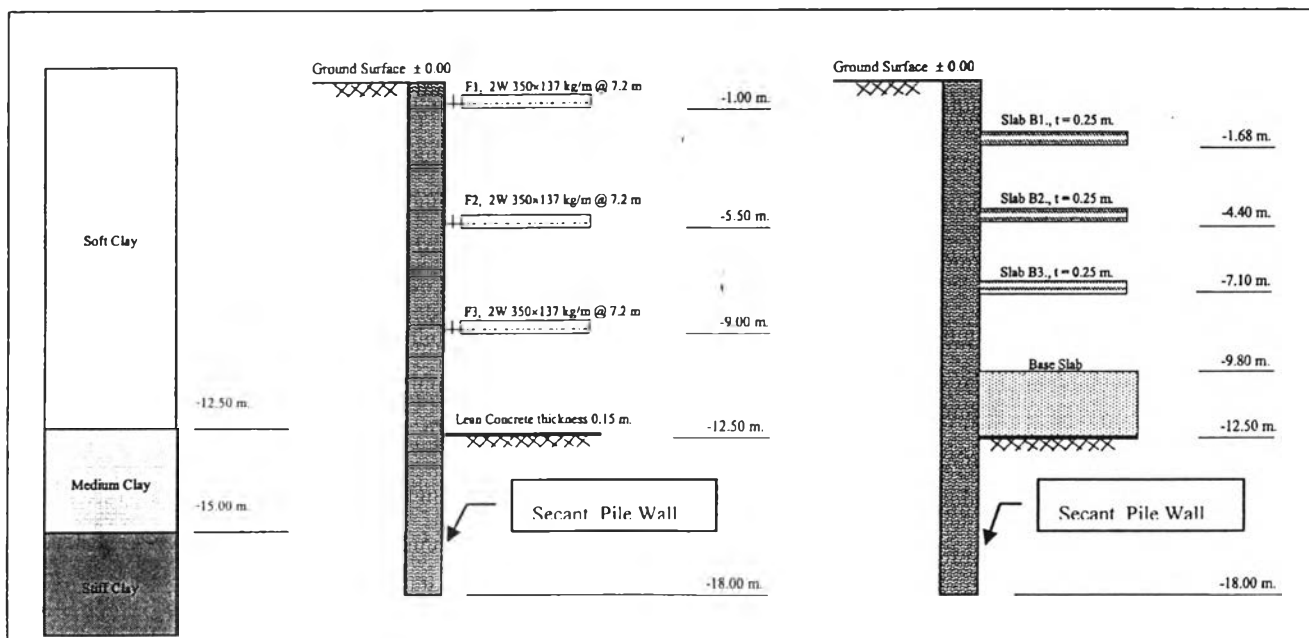

รูปที่ 3.7 แสดงรูปตัดการติดตั้งค้ำยัน

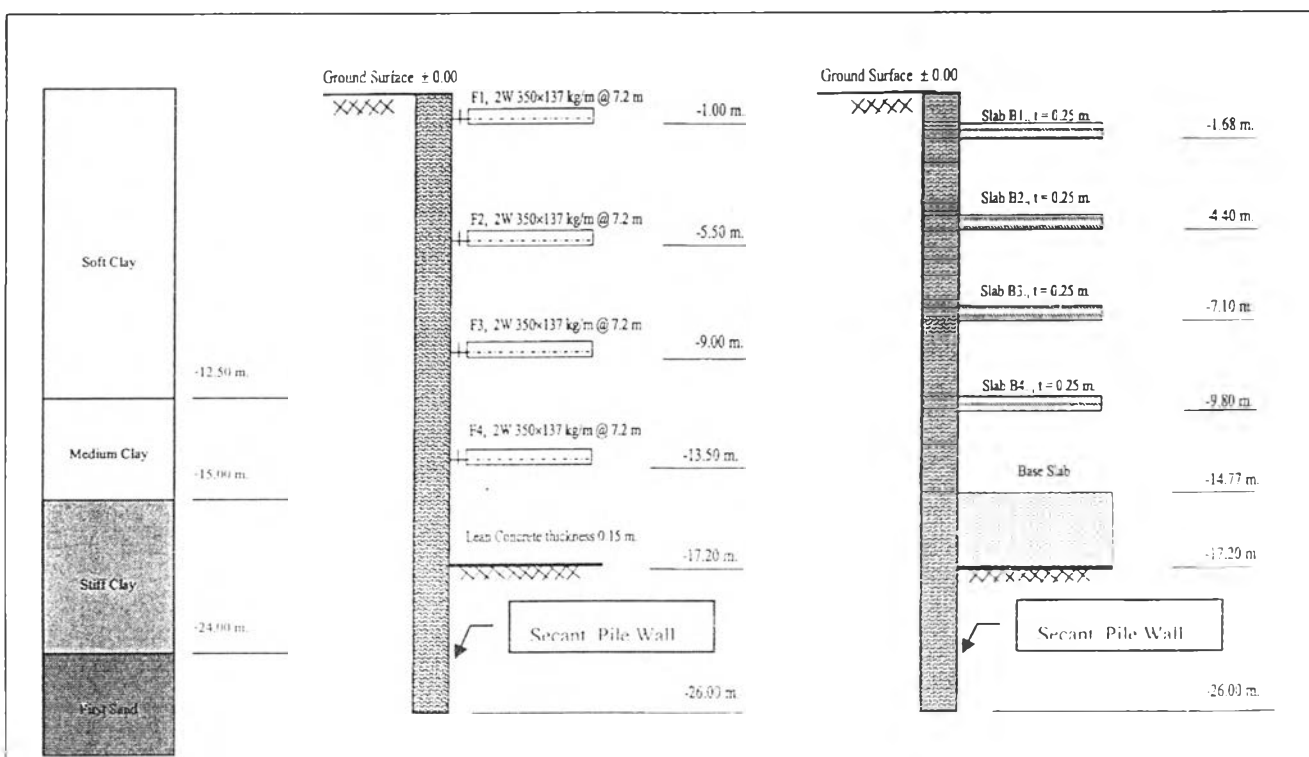

3.3 รายละเอียดการก่อสร้างของงานขุดดินลึก

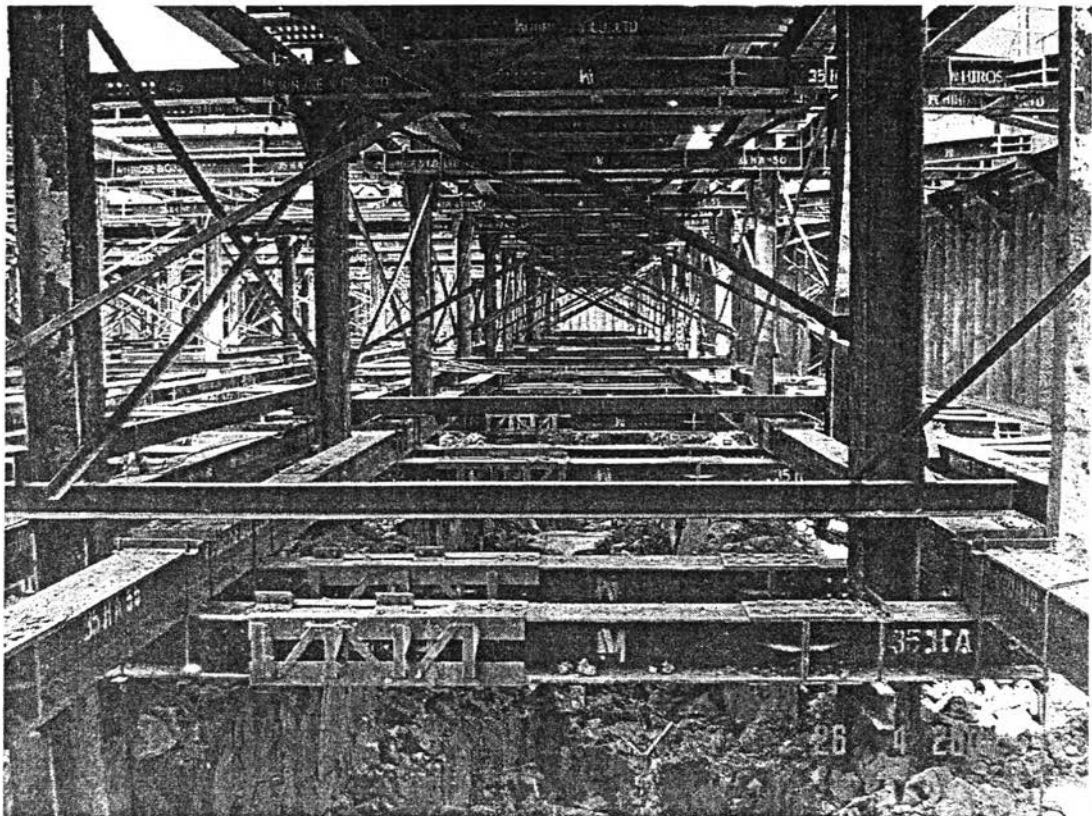
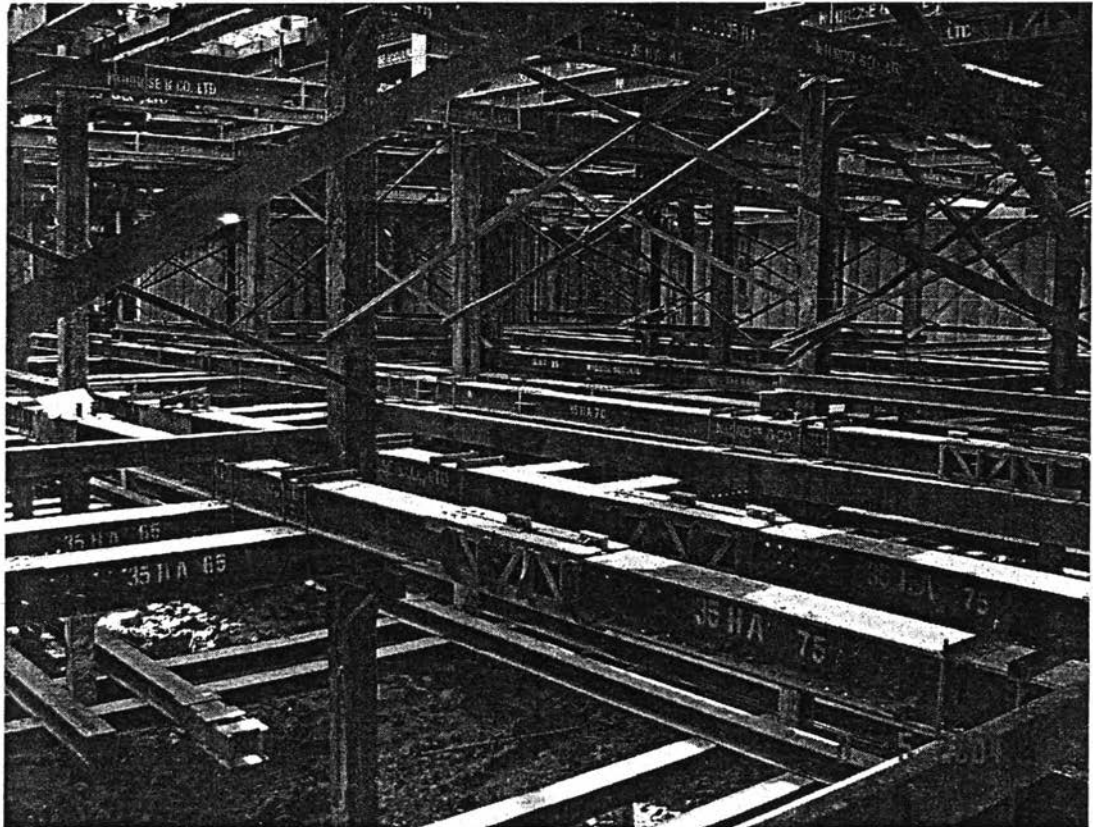
ระบบกำแพงกันดินของงานขุดดินลึกในโครงการนี้ใช้ระบบกำแพงกันดินชนิด Secant pile wall โดยมีความยาว ซึ่งแบ่งเป็น 2 โชนคือในโชนแรกมีความยาว 18 เมตร มีการค้ำยันจำนวน 3 ชั้น และโชนที่สองมีความยาว 26 เมตร มีการค้ำยันจำนวน 4 ชั้น ตำแหน่งที่ระดับ -1.00 เมตร,ระดับ -5.50 เมตร, ระดับ -9.00 เมตร และระดับ -13.50 เมตร ตามลำดับ (ดังแสดงในรูปที่ 3.8 และ 3.9)

รูปที่ 3.8 แสดงลำดับขั้นตอนการก่อสร้างในโชนที่ 1

รูปที่ 3.9 แสดงลำดับขั้นตอนการก่อสร้างในโชนที่ 2

รูปที่ 3.10 แสดงระบบค้ำยันของงานชุดทั้ง 2 โชน

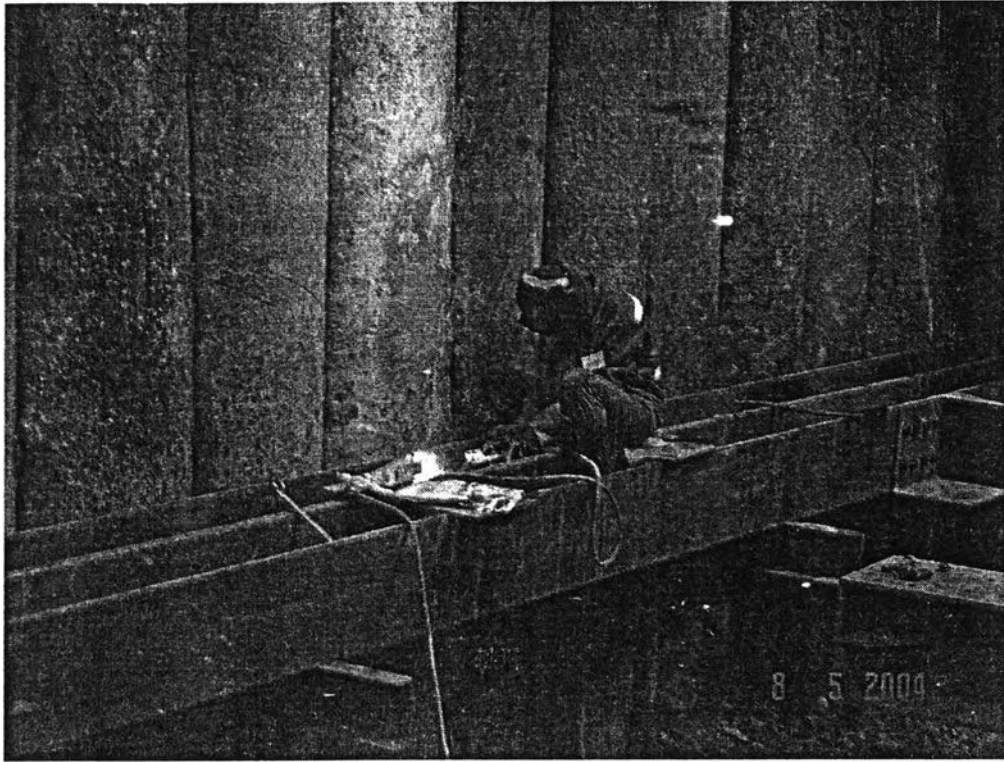
3.4 ขั้นตอนการก่อสร้างขุดดินค้ำยัน (Sequence of construction)

เนื่องจากโครงการก่อสร้างที่ทำการวิจัยได้มีการเจาะทำ Secant pile Wall และเสาเข็มขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.50 เมตร ทุกระยะห่างเท่ากับ 3 เท่าของขนาดเสาเข็มทั้งสองโซนทิ้งไว้เดิมประมาณ 8-9 ปีที่ผ่านมาแล้วในอดีต ปัจจุบันจึงได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างห้องใต้ดินโดยมีขั้นตอนรายละเอียดการก่อสร้างโดยสังเขปมีดังนี้

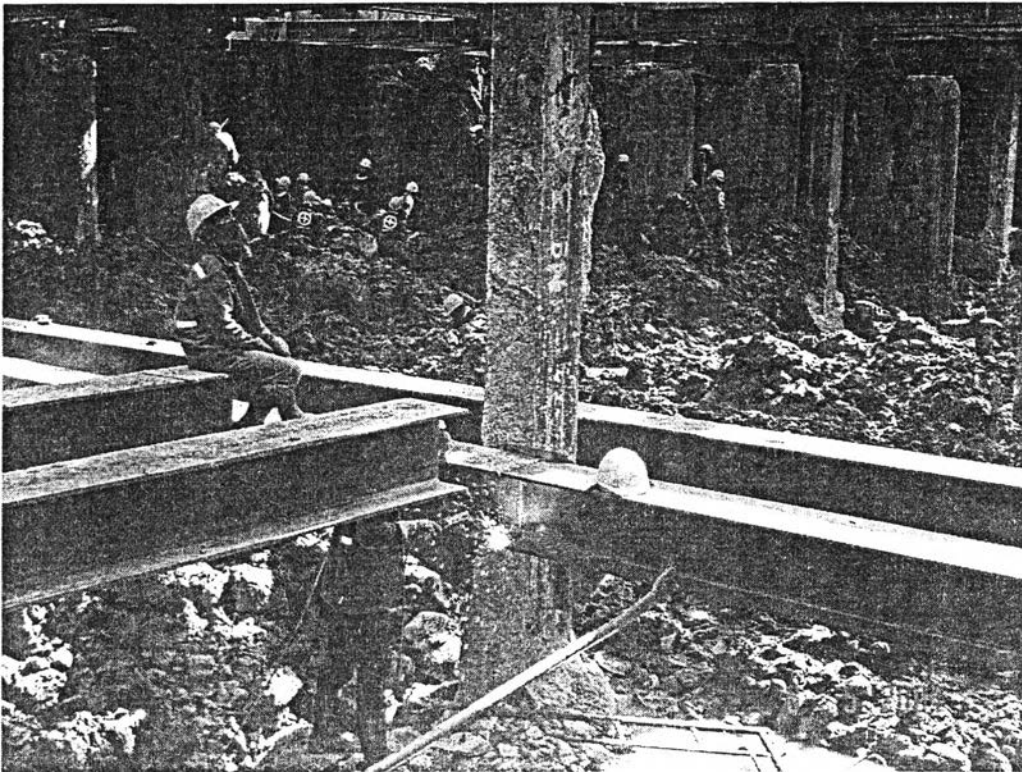
1. การขุดดิน มีขั้นตอนการขุดดินดังนี้ (1) ในช่วงแรกได้ทำการขุดลอกหน้าดินเดิมก่อนซึ่งเป็นพวกทรายถมมีความหนาอยู่ที่ประมาณ 1 เมตร จากนั้นเริ่มขุดในบริเวณตรงกลางที่ระดับ - 2.0 เมตร โดยเว้นระยะคันดิน (Berm width) ไว้โดยรอบพร้อมกับติดตั้งค้ำยันในบริเวณตรงกลาง จากนั้นขยายการขุดดินออกไปโดยรอบจนชิดแนวกำแพงกันดิน แล้วเริ่มติดตั้งเวลและค้ำยันที่เหลือให้แล้วเสร็จแล้วทำการอัดแรงในค้ำยันทันที (2) ทำการขุดดินชั้นที่ 2 ในบริเวณตรงกลางที่ระดับ - 6.0 เมตร โดยเว้นระยะคันดินไว้โดยรอบ การขุดดินในชั้นนี้จะเริ่มติดขัดเนื่องจากเริ่มพบหัวเสาเข็มเจาะ ดังนั้น ต้องทำการตัดทอนเสาเข็มให้เสร็จแล้วจึงติดตั้งค้ำยันในบริเวณตรงกลาง จากนั้นขยายการขุดดินออกไปโดยรอบจนชิดแนวกำแพงกันดิน พร้อมกับตัดทอนเสาเข็มส่วนที่เหลือรีบติดตั้งเวลและค้ำยันที่เหลือให้แล้วเสร็จแล้วจึงทำการอัดแรงในค้ำยันทันที (3) ทำการขุดสำหรับในชั้นตอนที่เหลือตามลำดับของทั้งสองโซน (ดังแสดงไว้ในรูปที่ 3.8 และ 3.9) อนึ่งการเว้นระยะคันดินโดยทั่วไปเกือบจะอยู่ในแนวตั้งของเสาเข็มเจาะที่ยังไม่ได้ตัดทอน

2. การอัดแรงในค้ำยัน (preloading of strut) ในขั้นตอนการติดตั้งระบบค้ำยันแต่ละชั้นเมื่อติดตั้งแล้วเสร็จได้ดำเนินการอัดแรงในค้ำยันทันทีโดยใช้ Hydraulic jack 2 ตัว ทำการอัดแรงทั้งสองปลายของค้ำยันพร้อมกัน โดยทำรอยต่อตัดขาดที่ติดตั้ง Kirin Jack เมื่ออัดแรงแล้วเสร็จทำการดอก Kirin Jack ที่รอยต่อตัดขาดให้แน่น ในระหว่างการอัดแรงได้บันทึกค่าแรงดันและปริมาณการเคลื่อนตัวของปลายค้ำยันทั้งสองข้าง เพื่อตรวจสอบว่าการอัดแรงนั้นได้ผลหรือไม่ การอ่านค่าแรงดันในระหว่างการอัดแรงจะอ่านจาก Pressure gauge ส่วนปริมาณการเคลื่อนตัวของปลายค้ำยันทั้งสองข้าง จะทำการอ่านจากไม้บรรทัด (มีความละเอียดเพียงมีหน่วยเป็นมิลลิเมตร) ซึ่งได้จากการวัดระยะจากแนวถอยร่น (off-set) โดยการชั่งเชือกเอ็น ปริมาณของการอัดแรงในค้ำยันแต่ละตัว (% of preloading) ได้จากการคำนวณตาม Apparent pressure diagrams ที่เสนอโดย Terzaght & Peck (1957) ในปริมาณ 30% โดยคติน้ำหนักบรรทุกบนผิวดินเท่ากับ 2 ตัน/ตร.ม.

3. การเทคอนกรีตหยาบ เมื่อการขุดดินชั้นสุดท้ายแล้วเสร็จ โดยที่คอนกรีตหยาบหนา 15 ซม. และเสริมเหล็กตะแกรง 0.12 มม. ระยะ 20 ซม. จำนวนสองชั้นด้วยเหตุผลสองข้อ คือ (1) ช่วยป้องกันปัญหาการอูดขึ้น (Up heave) ของพื้นป่อขุด (2) ช่วยเป็นตัวค้ำยันให้กำแพงกันดิน และ (3) ช่วยให้การทำงานในการตัดทอนเสาเข็มมีสะดวกขึ้น

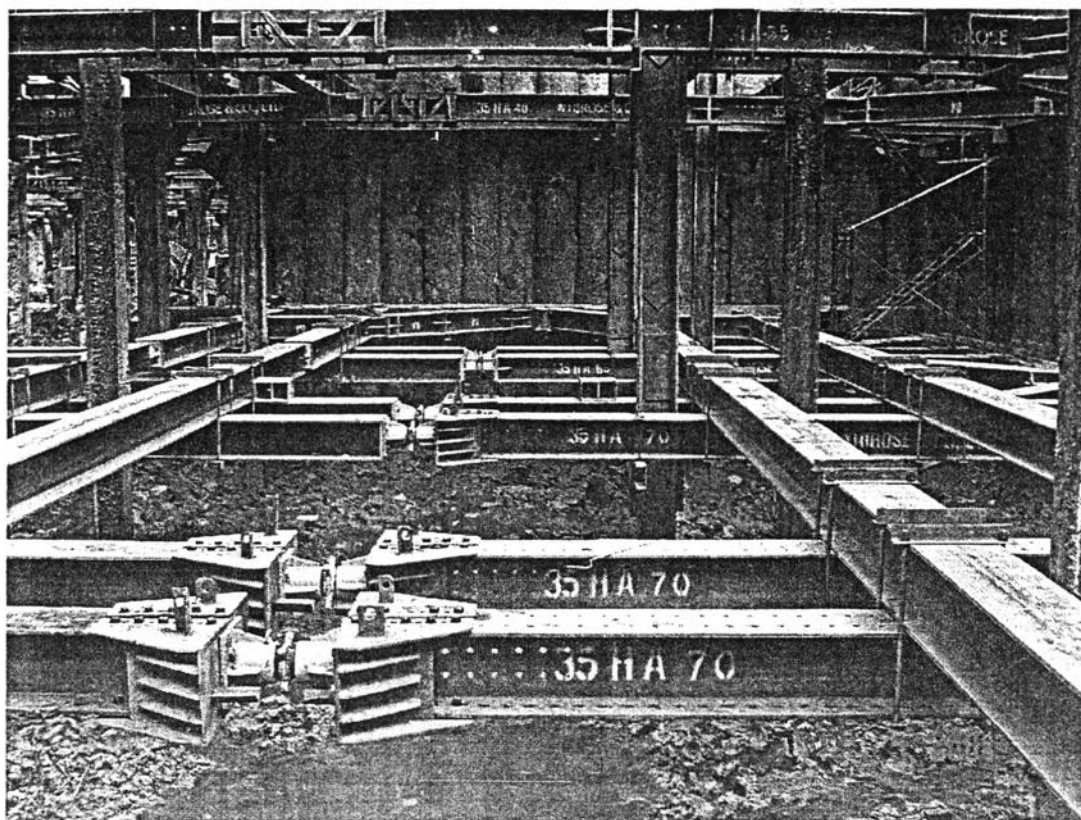
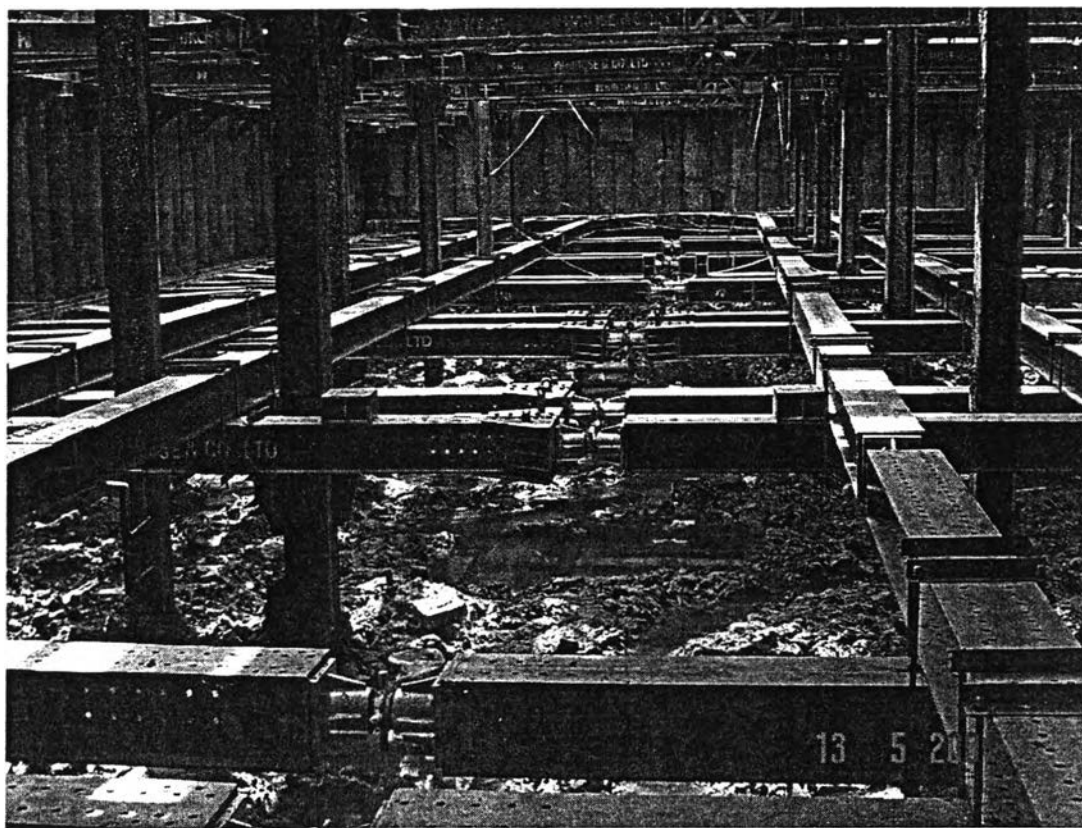

รูปที่ 3.11 แสดงการติดตั้ง Wale ของระบบค้ำยัน

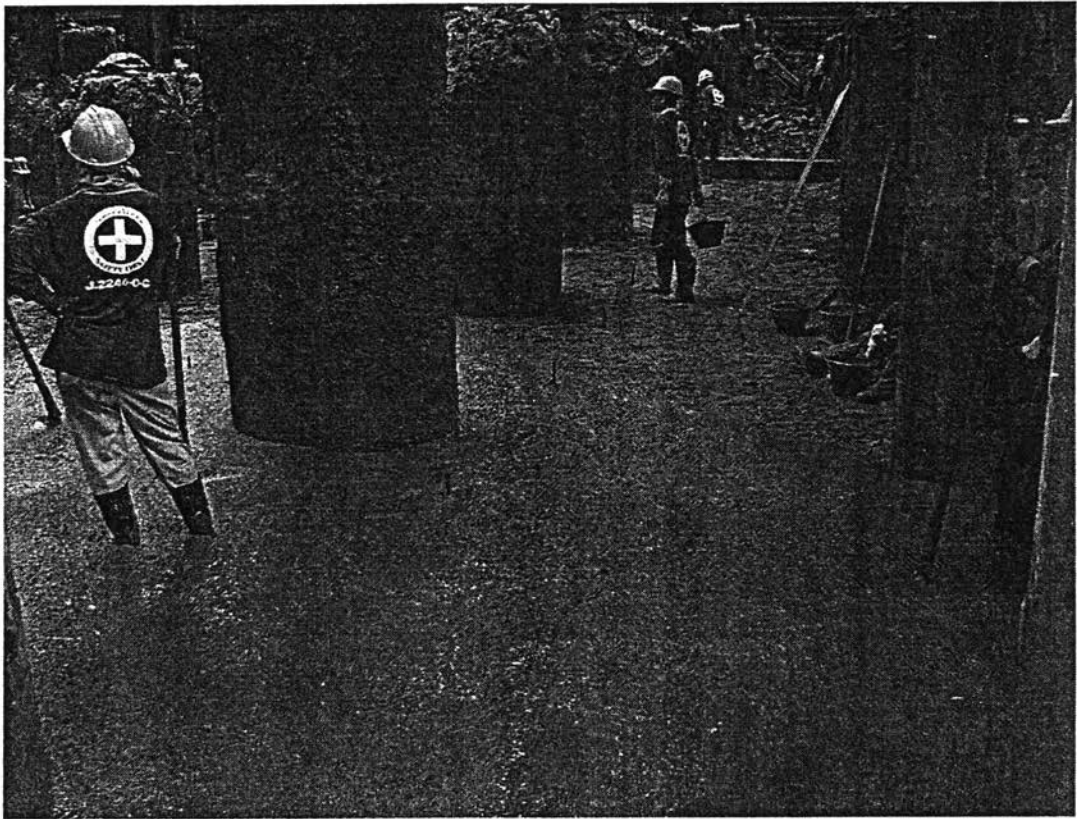

รูปที่ 3.12 แสดงการติดตั้ง Strut ของระบบค้ำยัน

รูปที่ 3.13 แสดงการอัดแรงใน Strut ของระบบค้ำยัน

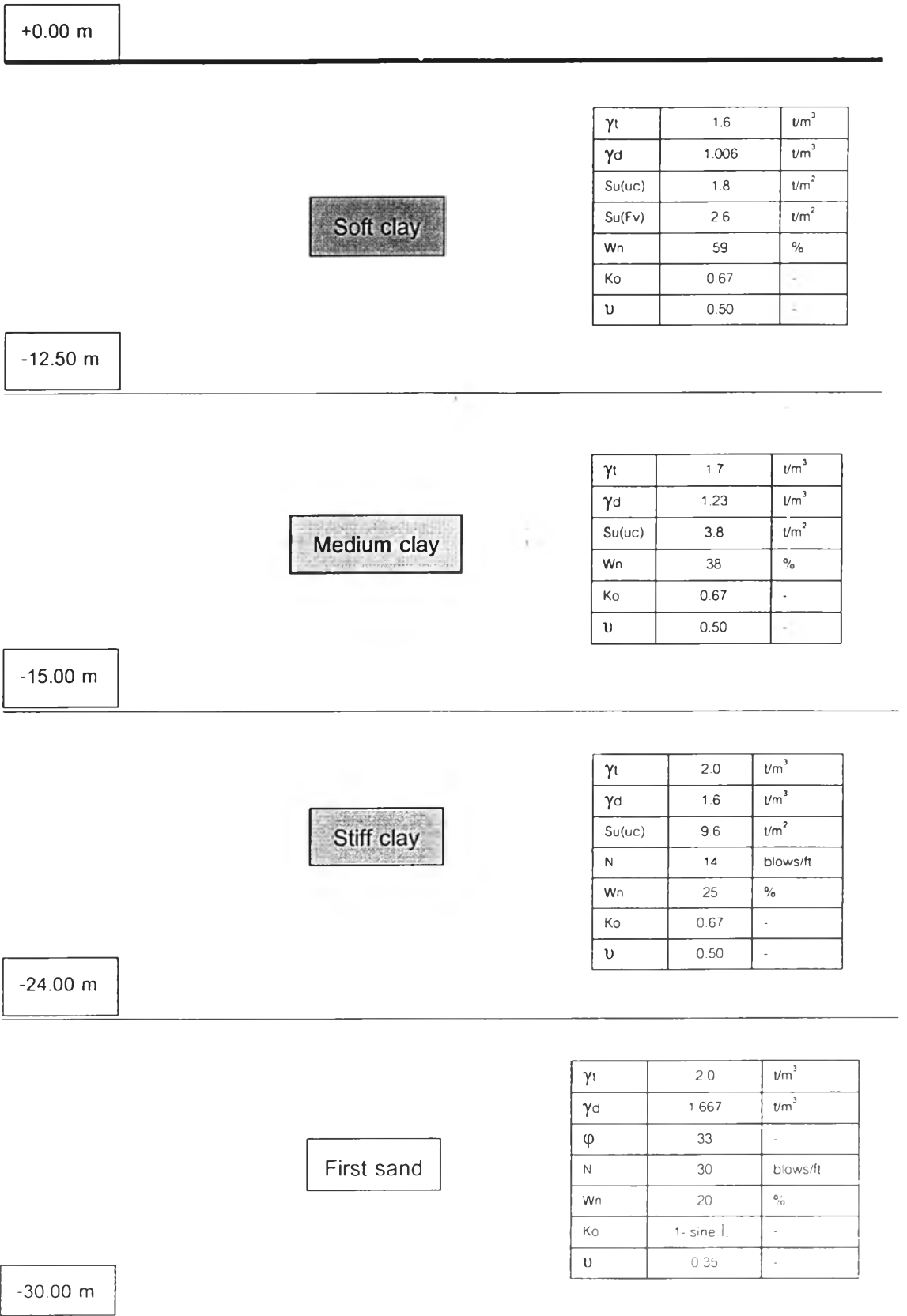
รูปที่ 3.14 แสดงการเทคอนกรีตหยาบ (Lean Concrete)

3.5 ลักษณะชั้นดินของโครงการที่ดำเนินการวิจัย

โครงการก่อสร้าง THE PARK CHIDLUM นี้ มีลักษณะของชั้นดินในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง ซึ่งได้จากการเจาะสำรวจดินจำนวน 3 หลุมคือ BH-1 BH-2 และ BH-3 ตามตำแหน่งที่ระดับความลึก การขุดเจาะประมาณ 50 – 60 เมตร จากระดับผิวดิน (ดังแสดงรูปที่ 3.2) พบว่าสภาพชั้นดิน ประกอบด้วย ดังนี้

- (1) ชั้นดินเหนียวอ่อนสีเทา (Soft grey clay) มีความลึกประมาณ 12-15 เมตร จากระดับของผิวดิน โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์ความชื้น (Water content , Wn) อยู่ระหว่าง 45-75 % และมีค่ากำลังเฉือนแบบไม่ระบายน้ำ (Undrained Shear Strength . Su) อยู่ระหว่าง $0.50 - 3.0 \text{ t/m}^2$
- (2) ชั้นดินเหนียวอ่อนปานกลางถึงแข็ง (Medium to stiff silty clay) มีความลึกประมาณ 22.50 – 24 เมตร จากระดับผิวดิน โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์ความชื้น (Water content, Wn) ระหว่าง 18-25 % ค่ากำลังเฉือนแบบไม่ระบายน้ำ (Undrained Shear Strength, Su) มีค่าอยู่ระหว่าง $3.50 - 15.0 \text{ t/m}^2$ และมีค่าจากการทดสอบ SPT N-value อยู่ที่ค่าประมาณ 8 - 25 blows/ft
- (3) ชั้นทรายชั้นแรก (First silty sand) มีความหนาของชั้นอยู่ที่ความลึกประมาณ 28-34 เมตร จากระดับของผิวดิน โดยมีค่าจากการทดสอบ SPT N-value ที่ประมาณระหว่างค่า 23 - 30 blows/ft
- (4) ชั้นดินเหนียวแข็งมาก (Stiff to hard silty clay) อยู่ที่ความลึกประมาณ 49.50 เมตร จากระดับผิวดิน โดยมีค่าจากการทดสอบ SPT N-value ที่ค่าประมาณ 11 - 45 blows/ft
- (5) ชั้นทรายชั้นที่สอง (Second silty sand layer) มีความลึกลงถัดลงไปจนถึงระดับสิ้นสุดของการเจาะสำรวจที่ความลึก 60 เมตร จากระดับของผิวดิน โดยมีค่าจากการทดสอบ SPT N-value ที่ค่าประมาณ 48 blows/ft

จากการเจาะสำรวจดินโครงการก่อสร้าง THE PARK CHIDLUM รายละเอียดของชั้นดินและคุณสมบัติของชั้นดิน (ดังแสดงรูปที่ 3.15)

รูปที่ 3.15 แสดงลักษณะและคุณสมบัติชั้นดินของโครงการ THE PARK CHIDLUM

3.6 การติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้ทดสอบในสนาม

โครงการ THE PARK CHIDLOM ที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ได้มีการดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อวัดปริมาณการเคลื่อนตัวด้านข้างของกำแพงกันดินระบบ Secant pile wall , วัดปริมาณการทรุดตัวที่ผิวดินและวัดแรงในค้ำยัน โดยที่ตำแหน่งและรายละเอียดการติดตั้งอุปกรณ์มีดังนี้

3.6.1 การติดตั้งอุปกรณ์วัดการเคลื่อนตัวด้านข้าง (Inclinator)

การติดตั้ง Inclinator ของโครงการวิจัยในครั้งนี้ จากการตรวจสอบโครงการพบว่ามี การติดตั้งไว้ใน Secant pile wall จำนวน 3 ตำแหน่ง คือ I-6, I-7, I-8 และได้ทำการติดตั้งเพิ่มอีก จำนวน 5 ตำแหน่ง คือ I-1, I-2, I-3, I-4 และ I-5 โดยติดตั้งไว้บริเวณโดยรอบด้านหลังของกำแพง Secant pile wall ซึ่งมีความยาวเท่ากับ ความยาวของ Secant pile wall โดยแยกเป็นการติดตั้งใน โชนแรกจำนวน 5 จุด คือ I-3, I-4, I-5, I-6 และ I-7 และโชนสองจำนวน 3 จุด คือ I-1, I-2 และ I-8 (ดังแสดงในรูปที่ 3.16) ซึ่งในการวัดปริมาณการเคลื่อนตัวด้านข้างของกำแพงกันดินได้ทำการ จดบันทึกทุกๆลำดับขั้นตอนของการก่อสร้าง

3.6.1.1 ชนิดของอุปกรณ์

Inclinator ที่ติดตั้งในการวิจัยนี้เป็นผลิตภัณฑ์ของบริษัท Sinco ของ USA. ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน (ดังแสดงในรูปที่ 3.17) คือ

- (1) หัวส่งหรือ Sensor เป็นรุ่น Model 50325 สามารถป้องกันน้ำได้ขณะที่ทำการวัดค่า การเคลื่อนตัวด้านข้างของกำแพงกันดิน
- (2) จอแสดงผลหรือ Digital indicator อ่านค่าได้ละเอียดถึง ± 0.02 มม. ต่อช่วงความ ลึก 500 มม.
- (3) สายเคเบิลและอุปกรณ์ช่วย (Cable and accessories) จะมีการทำเครื่องหมาย บอกระยะไว้ทุกๆ 2 ฟุต
- (4) ท่อวัดความเอียงและฝาปิด (Casing of inclinometer tube and end cap) เป็น ท่อ PVC มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในและภายนอกเท่ากับ 59 และ 70 มม. แต่ละท่อ ยาว 6 เมตร ภายในท่อนี้จะถูกทำเป็นร่องจำนวน 4 ร่อง ในทิศทางตั้ง ฉากกัน ร่องนี้มีไว้สำหรับหย่อน Sensor ลงไป เพื่อทำการวัดปริมาณการเคลื่อน ตัวทางด้านข้างของกำแพงกันดิน

3.6.1.2 วิธีการติดตั้งอุปกรณ์

การติดตั้ง Inclinometer ในการวิจัยนี้ ได้ติดตั้งไว้ด้านในและด้านหลังของ Secant pile wall โดยได้นำท่อเหล็กป้องกันขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 นิ้ว ยาว 6 เมตร จำนวน 3 ท่อน (รวมความยาว 18 เมตร) จากนั้นทำการกดท่อเหล็กป้องกันนี้ลงไปจนถึงระดับลึกจากดินเดิมประมาณ 17-17.5 เมตร ด้วย Vibro hammer ขนาด 7 ตัน

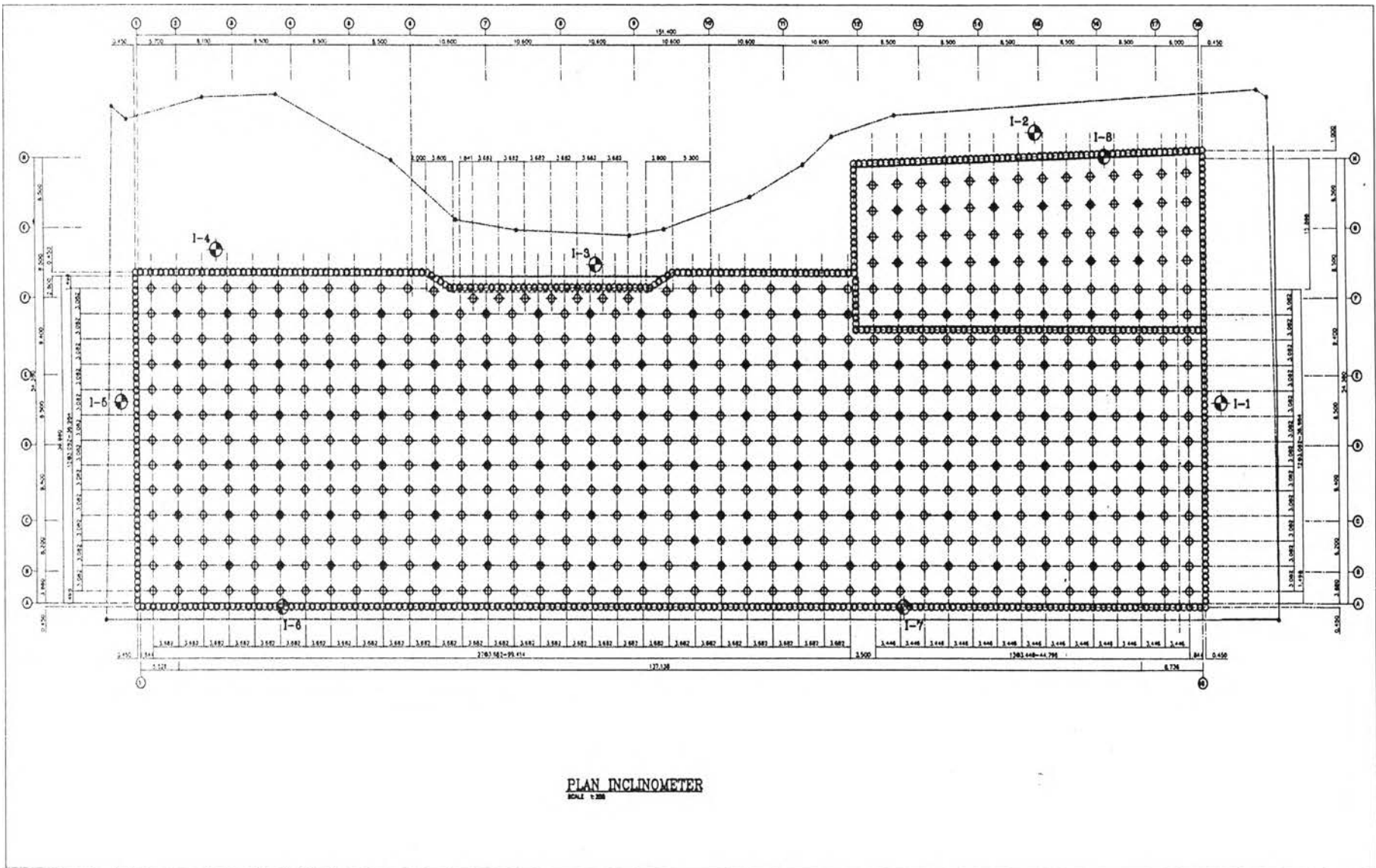
เมื่อจะติดตั้งท่อวัดความเอียง (Casing of Inclinometer) ทำโดยนำเบนโทไนท์สเลอรี่ (ที่ใช้ในงานเสาเข็มเจาะทั่วไป) อัตราส่วนผสมนี้ใช้ตามข้อเสนอแนะของชนะ (2534) จากนั้นรอกส่วนผสมของเบนโทไนท์สเลอรี่กับปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ลงในท่อเหล็กป้องกัน นำท่อวัดความเอียงท่อนแรก (ยาว 6 เมตร) ซึ่งปลายล่างปิดปลายด้วยฝาปิดแล้ว (โดยใช้กาว Solvent Cement, ยึดด้วย Revet และใช้เทปกาวพันรอบนอก) ค่อยๆหย่อนลงไปในท่อเหล็กป้องกันระวังอย่าให้ท่อวัดความเอียงหลุดลงไป จากนั้นนำท่อวัดความเอียงท่อนที่ 2 มาต่อกับท่อนแรกด้วยปลอกของท่อวัดความเอียงโดยวิธีการเดียวกัน กดลงในส่วนผสมนำท่อวัดความเอียงท่อนที่ 3 มาต่อกับท่อนที่ 2 โดยวิธีการเดียวกัน กดลงไปจนกระแทกกับก้นของท่อเหล็กป้องกัน แล้วยึดปลายบนของท่อวัดความเอียงให้แน่น จากนั้นทิ้งไว้ราว 1 สัปดาห์ จะสามารถเริ่มวัดปริมาณการเคลื่อนตัวด้านข้างของกำแพงกันดินได้

3.6.2 การติดตั้งหมุดวัดการทรุดตัวที่ผิวดิน (Surface Settlement Points)

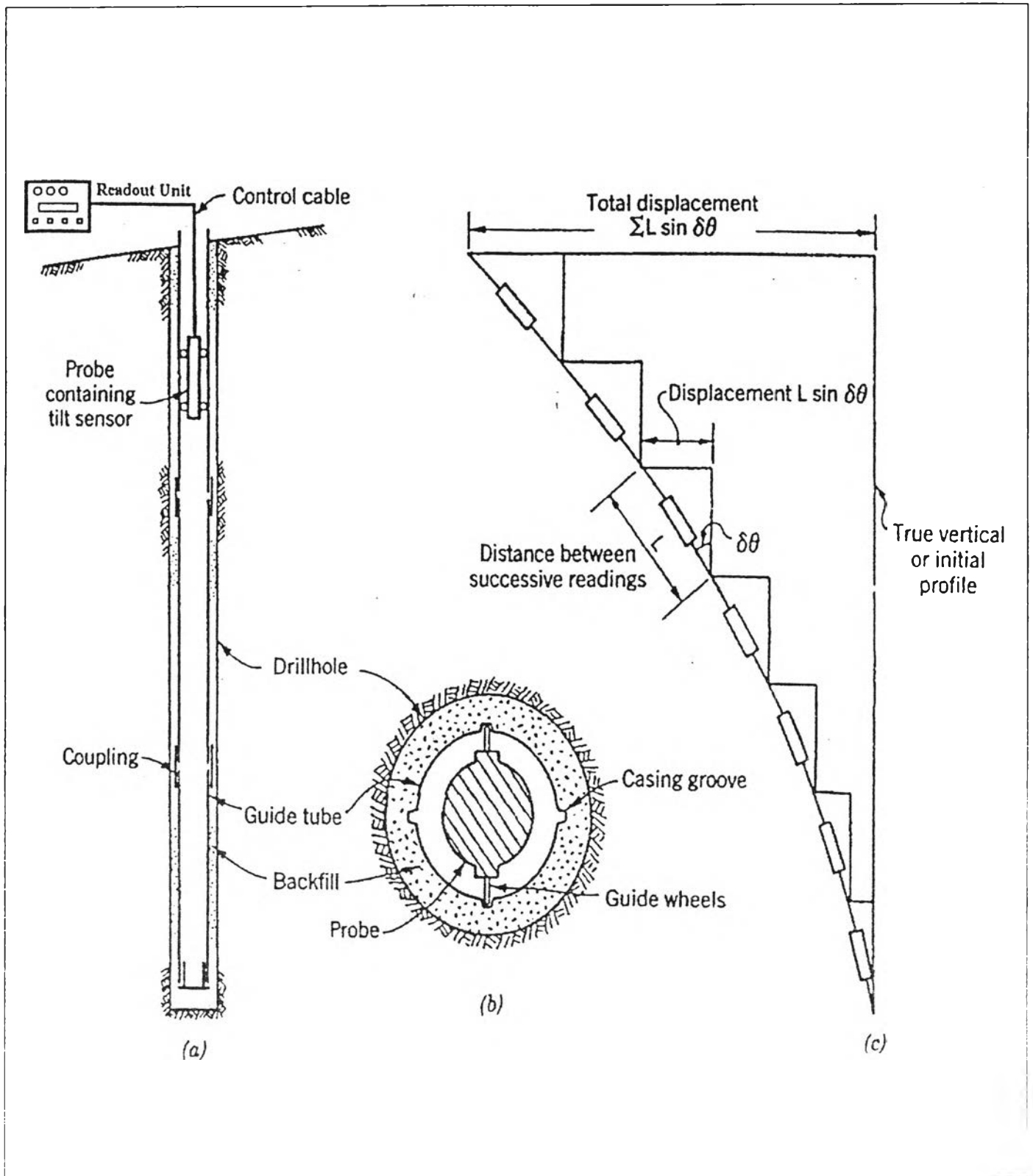
การติดตั้งหมุดวัดการทรุดตัวที่ผิวดินของโครงการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการติดตั้งโดยรอบสถานที่ก่อสร้างตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เนื่องจากบริเวณรอบสถานที่ก่อสร้างมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด กล่าวคือ มีถนนและอาคารข้างเคียงโดยรอบทั้งสี่ด้านดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น โดยตำแหน่งในการติดตั้งหมุดวัดการทรุดตัวที่ผิวดินจะทำตามแนวถนน (ดังแสดงในรูปที่ 3.18)

3.6.3 การติดตั้งเครื่องมือวัดแรงดันในค้ำยัน (Pressure Gauge)

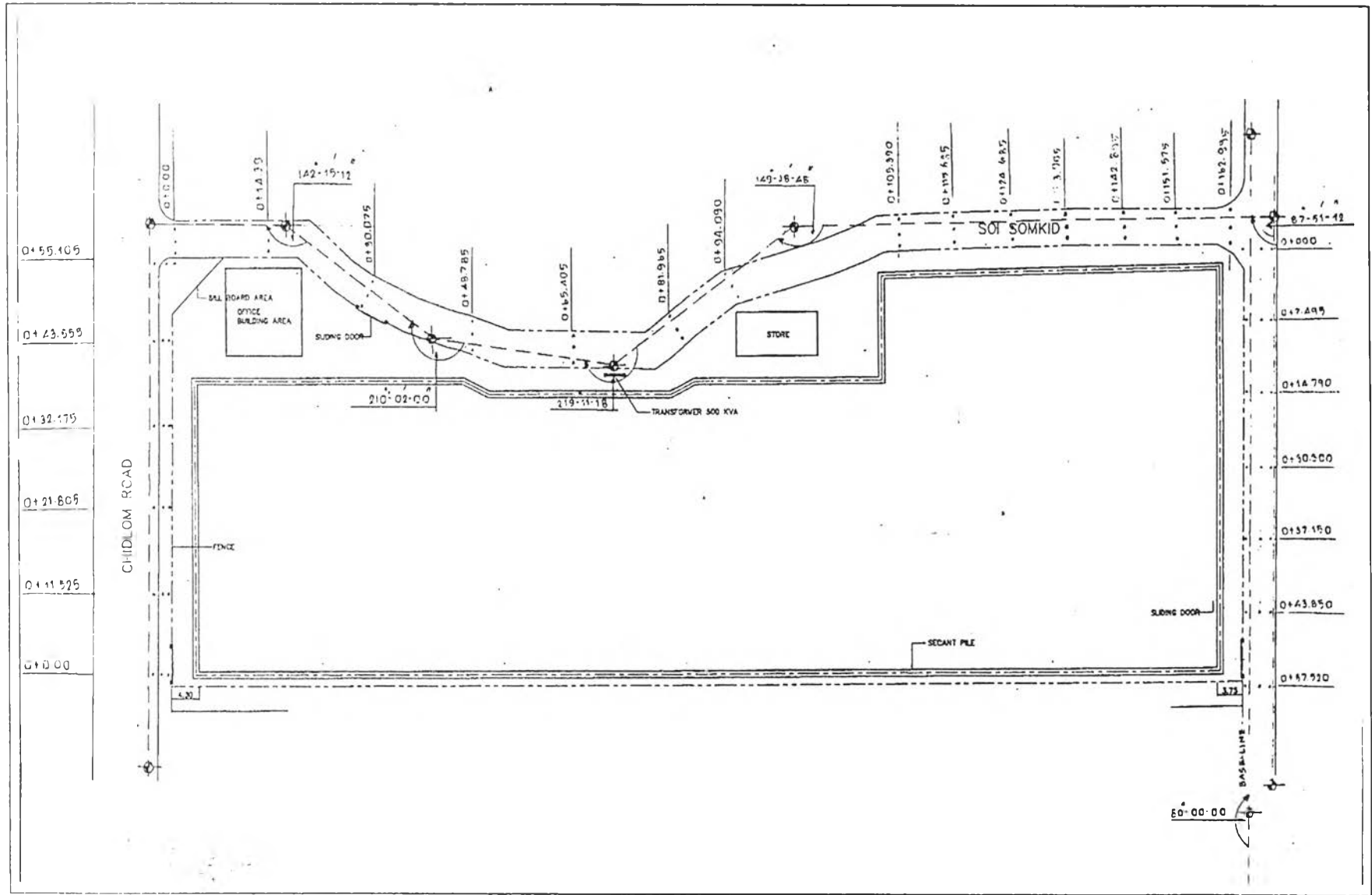
การติดตั้ง Pressure Gauge วัดแรงดันดินของโครงการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการติดตั้งไว้กับค้ำยัน (Strut) โดยทำการติดตั้งจำนวน 3 ชั้น แต่ละชั้น 3 ตัว ซึ่งติดตั้งทั้งในแนวตามขวาง (Transverse Strut) และในแนวตามยาว (Longitudinal Strut) และจะทำการติดตั้งไว้บริเวณที่ใกล้กับกำแพงกันดินให้มากที่สุด (ดังแสดงในรูปที่ 3.19) โดยในการจัดบันทึกข้อมูลกระทำการอ่านค่าทุกวันตลอดลำดับขั้นตอนของการก่อสร้าง

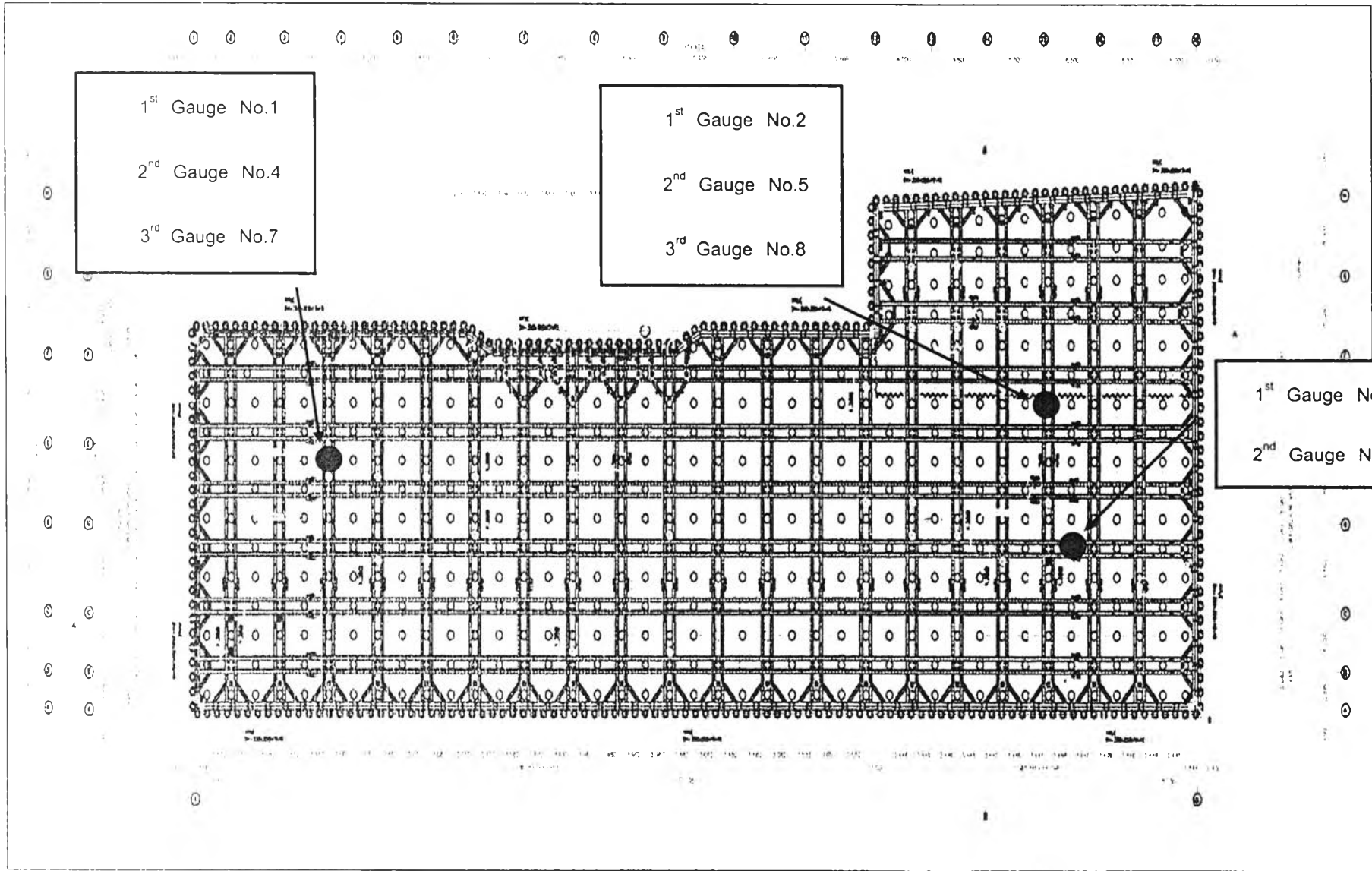
รูปที่ 3.16 แสดงตำแหน่งติดตั้ง Inclinometer ที่ดำเนินการวิจัย

รูปที่ 3.17 แสดงส่วนประกอบของ Inclinometer ที่ดำเนินการวิจัย

รูปที่ 3.18 แสดงตำแหน่งติดตั้ง Surface Settlement ที่ดำเนินการวิจัย

รูปที่ 3.19 แสดงตำแหน่งติดตั้ง Pressure Gauge ที่ดำเนินการวิจัย